

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 1 év . . . . . 50 K Félévre . . . . . 220 K
 6 hónapra . . . . . 110 K Egész évre . . . . . 440 K
EGY PÉLDANY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL.
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Keresztyén községi párt

A fővárosi törvényhatósági bizottsága méltónak bizonyult arra, hogy Magyarország városai között vezető-szerepet vindikálhasson magának. A hivatalos főváros ma erőteljesen és hiven tükrözi vissza az egész ország népének érzés és gondolatvilágát s nincs semmi okunk kételkedni abban, hogy a nem hivatalos Budapest is előbb-utóbb megtisztul a belopakodott paraziták óriási tömegétől és a keresztyén magyarságnak olyan fővárosa lesz, amelyre önérettel és büszkén gondolhat minden magyar ember!

A vidék ma erkölcsi hátrányban van a fővárossal szemben. A magyarság régi sziklavárait a letűnt szomorú idők nagyhangú korifeusai üznek csufot a feltámadt keresztyén nemzeti érzésből, keresztezik és elgáncsolják a keresztyén nemzeti gondolat megtestesülését. **Hovatovább ismét szegény lesz és megalázás parasztnak és keresztyén magyarnak lenni!** Az intranzigens, minden ízében magyar gondolkodást már nyíltan reakciónak nevezik a zsidó-liberál korszak szabadkőmives lovagjai és lázításnak, izgatásnak merészezik mondani a zsidókérdés feszegetését és felszínén tartását.

S ezt a szegényletes, lehetetlen állapotot a községi választójognak nemzeti veszedelmet jelező elődázása okozza. A belügyminiszter pártszempontokból huzza-halasztja a törvényjavaslat benyújtását. Pedig hol volna már ma az ország, ha a községekben, városokban és vármegyékben a keresztyén nemzeti gondolat vihetne volna a vezetőserepet! Bizonyára nem ott, hogy „kurzus” bukásáról és erkölcsi haláláról merjenek elmélkedni a destruktív zsidó-lapok!

Hinni szeretnők, hogy a nemzetgyűlés második ülészaka termékenyebb lesz, mint az első volt és a belügyminiszter végre-valahára előterjeszti az új községi választójogról szóló törvényjavaslatot, melyet a községi választások fognak nyomon követni. A vidéki magyarságnak azonban nem szabad tétlenül várnia, míg ez a korszakalkotó pillanat elérkezik, hanem már most haladéktalanul meg kell kezdenie a szervezkedés nagy munkáját. Fővárosi mintára meg kell alakítania a keresztyén községi pártot, amely minden józanul gondolkodó, becsületes magyar embert kell, hogy tömörítsen kebelében. Felkészülten, felvértezve kell az időt bevárnia, amikor alkalom adatik neki arra, hogy az élethez való jogát minden kétséget kizárólag bebizonyítsa!... A zsidó-liberálisok már megkezdték a konkolyhíntés, a lélekfertőzés ördögi munkáját, — ne legyünk süketek, vakok és indolensek!

Periculum in mora!

A Szent-Királyi--Freund perben megsemmisítették az ítéletet

— A törvényszék elrendelte a valódiság bizonyítását —

Minden jóérzésű embert felháborított az a vakmerőség, amellyel a rendőri felügyelet alatt álló dr. Freund Jenő ügyvéd, zsidó hitközségi alelnök a város december 22-iki közgyűlésén megtámadta Szent-Királyi Tivadar kereskedelmi és iparkamarai elnököt, a debreceni róm. kath. egyház világi fejét.

Szent-Királyi Tivadar bűnvádi feljelentést tett támadója ellen, Freund pedig a tárgyaláson viszonvadászt emelt azért, mert őt Szent-Királyi a tisztességtelen zsidók közé sorozta és működését károsnak nevezte. Különösen ostorozta pedig azt, hogy mint ügyvéd és mint zsidó hitközségi elnök az árdrágítók és láncosok érdekeit védte s ezáltal a tisztességes, legitím kereskedelemnek ártalmára dolgozott.

Szent-Királyi kérte, hogy engedje meg a járásbírósnak állításai valódiságának bizonyítását, amit azonban a járásbíró elutasított s

azonnal ítéletet hozott, amelynek alapján Freund Jenőt becsületsértésért 1 hónapi fogházra és 5 ezer korona pénz-, Szent-Királyi Tivadart pedig 1 hónapi fogházra és 3 ezer korona pénzbüntetésre ítélte.

Ez az ítélet azonban most hatályát veszítette. Felelbezés folytán ugyanis a debreceni kir. törvényszék felelbeviteli tanácsához került a dolog. Elnök Szuhányi Andor, tagok Koháry József és Harsányi Géza voltak. A tanács 20-iki ülésében foglalkozott az ítélettel s mivel a valódiság bizonyításának meg nem engedésében törvénysértést látott, az ítéletet egész terjedelmében megsemmisítette. Elrendelte a valódiság bizonyítását s az ügyet további eljárás céljából a járásbírósnak utalta vissza. Most már módjában lesz Szent-Királyinak bizonyítani azt, hogy csak a tiszta való igazságot mondotta el Freund Jenőről és működéséről.

Szabadkőmivesek és zsidók a kisgazdapártban

Emlékeztetés még az az eset, hogy a szabadkőmivesek egyidőben belopakodtak a debreceni kisgazdapártba és mindjárt nagyon hangosan kezdtek viselkedni és igyekeztek a vezetést a kezükbe kaparintani. Akkor a keresztyén kormány exponense: Szomjas Gusztáv kormánybiztos-főispán a párt országos vezetőségével történt megbeszélés szerint félre nem érthető módon kitésekelte őket, kijelentvén, hogy a pártban nemcsak hogy vezetői szerepet nem vihettek, hanem mint egyszerű tagok se léphetnek be...

Tizenhat ember, nagyrészt szabadkőmives és zsidó most kinevezte magát a függetlenségi párt intézőbizottságának és kizáróan kebeléből a volt 48-as és függetlenségi párt régi intézőbizottságának keresztyén nemzeti alapon álló tagjait ülésre jött össze, dr. Bacó Dezső szabadkőmives-testvér elnökelete alatt. Ezen az ülésen tárgyaltak egy átiratot, amelyet állítólag a kisgazdapárt megbízásából Balog István és dr. Ecsedi István írt alá. Ez átirat szerint, mint a D. F. U. írja, a debreceni kisgazdapárt akar teljesen olvadni a függetlenségi és 48-as pártba.

A debreceni kisgazdapárt ezzel teljesen megszűnik.

Az így zsidó-szabadkőmivesek akolba hajtani szándékolt igazi függetlenségi polgárság azonban átlát a szitán. Látja nagyon jól, hogy a tulajdonképeni cél az, hogy a kisgazdapárt dicséretes határozatát kijátszák és szabadkőmives zsidó uralmat, amit tavaly leráztak a gazdák a nyakukról, ismét kiterjesszék rájuk.

Hogy még világosabb legyen a helyzet, elég annak a megítélése, hogy ez a 16 tagú szabadkőmives zsidó társaság még azt is kimondta, hogy a pártban az irányítást magának vindikálja, aki más belépni óhajt, az csak kőkatona lehet.

Fel tehát gazduraimék, aki lelkesedik a zsidókkal, szabadkőmivesekkel, szociáldemokratákkal, radikálisokkal való testvérisülésért, aki azt akarja, hogy ezek a hazafiatlan elemek ismét forradalomba és a kommunizmus rémuralma felé vezessék a megtévesztett tömegeket, ám csatlakozzanak a függetlenségi jelszót bitoló vörös zászlóhoz.

Aki azonban világosan lát, akit hazafias magyar érzése vezet, aki nem akarja, hogy újból a Böhmök, Szamuelyk, Kohnok és Pogány-Schwarczok piszkos kezére kerüljön az ország, az utálattal és megvetéssel fordul el ezektől a hamis kártyásoktól.

A hadseregcsalók 73 százaléka zsidó

Az igazságügyminiszter válasza a nemzetgyűlésnek
Milotay másfélórás beszéde

A nemzetgyűlés ülése

Budapest febr. 21. (Nemz. St. tel. jel.) A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Rikovsky István elnök. Elnök kéri, hogy a többi bizottságok is alakuljanak meg, s üljenek össze. Jelenti, hogy Hegdüs Lóránt pénzügyminiszter ma fog válaszolni Gömbös Gyula interpellációjára a bankbetétek 20 százalékos zárolására vonatkozólag.

Tomcsányi Pál igazságügyminiszter szóval fel ezután. A nemzetgyűlés Pröhle Vilmos indítványára kimondotta a múlt év szeptember 20-i ülésén, hogy utasítja az igazságügyminisztert, hogy tegyen jelentést a hadiszállítá-

sok körüli visszaélésekről, különös tekintettel faji szempontokra.

Eddig 1097 ügy került a bíróság elé, amelyek közül 529 esetben állanak adatok rendelkezésünkre. Ezekben 1018 terhelt van, akik közül 731 zsidó és 227 keresztyén. A keresztyének közül csak 171 magyar, 106 különböző nemzetiség.

Kérem jelentésem tudomásul vételét.

U. etty Ferenc: Fájjalommal vesszük tudomásul.

Ezután Erdőy Harrah Béla beterjeszti az állami italmérési jövedékről s óló törvényjavaslatról a pénzügyi bizottság jelentését.

A siketnémák nyomora

Válságban a siketnémák debreceni intézete - Segítsen a társadalom!

Ki nem tudná, hogy egyedül a megfeszített, becsületos és komoly munka mentheti meg lerongyolt hazánkat a teljes összeomlástól. Dolgoznunk kell minden erőnkkel, s dolgoznia kell mindenkinek kivétel nélkül és dolgozni kell minden téren, de különösen és legelső sorban gyermekeinknek, a haza jövő nemzedékének felnevelése körül. Azon kell lennünk, hogy olyan fiatalság vegye át az ország vezetését, mely egyesíti magában azokat a nemzeti erőforrásokat, azokat az erkölcsi és szellemi tulajdonságokat, amelyek egy évezreden keresztül megtudták óvni és megtudták tartani vészben, viharban a magyarok hazáját.

Ezek a gondolatok vitték ki munkatársunkat a Széchenyi-ut hatalmas, háromemeletes palotájába, a szerencsétlen, hallásuktól és beszédképességüktől megfosztott százalomraméltó siketnémák közé. Vajjon a rettenetes drágaságban, az ország szomorú sorsában tudnak-e illetékes tényezőink a sors mostoha-gyermekeiről kelőképpen gondoskodni? Hogy élnek, hogy készülnek a siketnéma gyermekek jövőre hivatásukra: érzékszerveik hiányossága dacára is hasznos polgáraivá lenni ennek a meggyötört, megnyomorított hazának.

A komor, néma épületben *Markovics Árpád* igazgató fogadta munkatársunkat és az intézet mai állapotáról s a siketnéma-növendékek sorsáról a következőket mondta neki:

— Bizony, bizony nagyon siralmas állapotban vagyunk. Papiroson száz növendéke van a siketnémák debreceni intézetének, valójában azonban csak tizenegyen vannak az intézetben, a többieket még Karácsonykor haza kellett küldenünk, mert nem tudtuk eltartani őket. Az intézet tudniillik a Debreceni Siketnémákat Gyámoltó Egylet tulajdona, de államsegély nélkül képtelen egzisztálni, mert az Egyletnek nincs hozzá elegendő anyagi ereje. A folyó iskolai évnél 270 ezer korona volt a költségelirányzata, s abból csak 40 ezret tudott az Egylet fedezni, a többi az államnak kellett volna fedeznie. 230 ezer korona helyett azonban csak 90 ezret utalt ki a kultuszminisztérium az állam pénzügyi nehézségeire való hivatkozással, s így 140 ezer koronánk hiányzott ahhoz, hogy 100 növendéket házi gazdálkodásunk igénybevételével az iskolai év végéig eltartsunk. Ezért kellett őket Karácsonykor hazaküldenünk. Csak azok maradtak itt, akik nem mehettek haza. Ezek tizenegyen vannak.

Hogy milyen lehetetlenek ma az intézet gazdasági viszonyai, azt legjobban megvilágosítják a következő adatok: Ezelőtt a siketnémák intézetének évi költségelirányzata 90 ezer korona volt, ma az első félév végeztéig naponta 2000 koronát adtunk ki csak fára, mert tíz tantermet, 2 nagy hálótermet, 2 nap-pali termet, egy nagy ebédlőt, s ezeken kívül 4 konyhát kell futtenuk.

Azután a tanításról és az oktatási eredményekről érdeklődött munkatársunk.

— Az elméleti oktatáson kívül — folytatta az igazgató — főleg az agyag és fa megmunkálása iránt érdeklődnek a siketnémák és az oktatásban elért eredmények nagyon kedvezők. Sajnos, most sem elméleti, sem gyakorlati oktatás nincsen. Az intézetben lévő 11 siketnéma közül 4 a gazdasági, 4 a varróiskola növendéke, 3 pedig egészen kiskorú. Ezek a növendékek nem tudtak hazautazni, mert ezeknek szülői megszállott területen lagnak.

Az igazgató végül végigvezette munkatársunkat az intézet épületén és sorban megmutogatott mindent, ami a szerencsétlen siketnémák nevelését célozza. Szép tiszta folyosón át juthatni a varróiskolába, hol *Debreceni Róza* tanítónő vezetésével elsőrendű női szabóműhely dolgozik. Nagyszerű, minden ízletst kielégítő ruhadarabokat készítenek mérték után a siketnémák és ami a legfontosabb, egészen olcsó árban. Például egy nagyszerű prémes bunda elkészítése 500 koronába kerül. *A munkadíjak tehát 20—30 százalékkal olcsóbbak itt, mint másutt.* Nagy jótéteményt gyakorolna és sok pénzt takarítana meg a vá-

ros női közönsége, ha ruháját a siketnémákkal készíttetné.

A többi helyiségek elhagyottak, üresek, egytől-egyig ragyogóan tiszták... A növendékek odahaza nőnek fel tanulás és oktatás nélkül, pótolhatatlan nagy kárára a nemzet nagy érdekeinek.

Nem tudna a hatóság segíteni ezen a nagyrahitott kulturintézményen? Vagy nem lehetne olyan társadalmi akciót indítani, amely az egész Tiszántulra kiterjedne, s megmentene száz szerencsétlen magyar gyereket a haza jövőjének? Okvetlenül tenni kell valamit! Ha más nem segíthet, segítsen a társadalom!

A Kormányzó Kisbéren

Budapest, febr. 21. (Nemz. Sajt. tel. j.) A Kormányzó ma Kisbérre és Bábolnára utazott. Nagyatádi Szabó bankettet adott a Kormányzó tiszteletére s megleghangu beszédben üdvözölte.

Ma dől el a belügyminiszterkérdés

Budapest, febr. 21. (N. St. t. j.) A kormánytagjai ma minisztertanácsra gyűltek össze. Ma döntenek a belügyminiszter személyéről is.

Német választások

Berlin, febr. 21. (N. St. t. j.) A német választási küzdelmek tegnap folytak le. A demokráta és független socialisták nagy vereséget szenvedtek. Megállapítható, hogy a polgárság hangulata a jobb oldal felé tolódott el.

Berlin febr. 21. A „Kreuzzeitung“ ma jelent meg ismét a régi formájában a régi felirással. Isten nevében előre a királyért és hazáért!

Lengyel-francia

katonai konvenció

Páris, febr. 21. (N. St. t. j.) Franciaország és Lengyelország közötti katonai és gazdasági szöveiséget a napokban írják alá.

Briand kijelentette, hogy Franciaország meg fogja védeni Lengyelországot minden külső támadással szemben.

Többé nem zárolnak terményt

Budapest, febr. 21. Vass János miniszter ma kijelentette, hogy többé nem fog hozzájárulni semmiféle termény zárolásához.

— **Hogy állítják ki az utleveleket?** Az államrendőrség félreértések elkerülése végett tudatja a nagyközönséggel, hogy mindazok részére, akiknek utlevélre van szükségük, utleveleket az államrendőrség utlevél osztálya állítja ki. Az utlevél megszerzésének legfontosabb kelléke egy erkölcsi bizonyítvány, melyet az államrendőrség külön kérvény ellenében állít ki. A már megszerzett erkölcsi bizonyítvány mellé egy kérvény adandó be az utlevél ügyosztályhoz, melyhez mellékelni kell az illető katonai okmányait bizonyító s közjegyzőileg láttamozott tanusítványt, nőknél keresztlevelet, kiskorúaknál gyámhatósággal jóváhagyott szülői beleegyezést, feleséges embernek a feleség, férjes nőnek a férj beleegyezését igazoló bizonylatot, s minden egyes utazni szándékozóknak az utazás célját igazoló bizonylatot, kereskedőknél az igazoló iparkamarai bizonyítványt betegknél hatóságos orvosi bizonyítványt, azonkívül mindazok, akik az északamerikai államokba akarnak utazni, az amerikai közjegyzővel hitelesített rokonlátogatási bizonyítványt. — Az így felszerelt kérvényhez be kell csatolni még 3 vagy 4 darab kartonlapra nem ragasztott fényképet is. A beadottól számított 15—30 nap alatt a rendőrség kiállítja az illető kérvényezőnek utlevelét, melyet láttamoztatni kell az illetékes konzulátusnál Budapesten.

Zedke Antal napirend előtt kijelenti, hogy a hírek, mintha Gyomán beszámoló bealatt köztársasági mozgalmat indított s amelyek a külföldi lapokban is megk... — tévesek. Sajnálattal állapítja meg, vannak fehér destruktív lapok is, amelyek konstruktíveknek akarnak feltűnni.

Meskó Zoltán: Keresztyén köpönyeg alatt iszkosabb pártpolitikát csinálják.

Zedke Antal: Ha ez így folytatódik, kénytelen lesznek más eszközökhöz nyulni.

Azután *Milotay István* szólal fel a korprogram vitájához. Másfélórás beszédét nagy figyelem kísérte. Azt találja, a mostani kormányválság felett nem lehet előre térni, mert mindenki érzi, hogy újból való megbízásával nincs végleg megoldva a válság. Megállapítja, hogy Keresztyén nemzeti egyesülés és a kiscgazdaságija nem volt őszinte. A kormány múlt hajlandó támogatni s bizalommal van De ugy látja, nincs meg a kormányban sség, hogy a keresztyén nemzeti gondolatot adjon amire pedig most nagy g van. Tisztában vagyunk, hogy milyen tlen az a hit és akarat, melyet a ke-n nemzeti eszme nyújt hívóinek.

— Én úgy érzem, — mondotta, — hogy any nem tud hivatásának magaslátárni, nem tud elég bizalmat nyújtani a kézköz eseményekkel szemben. Tavasszal külső válság fenyeget bennünket.

Lajd a munkáskérdésről beszél. Leszevivánja, hogy a munkásság találjon kap-t a nemzet más tényezőivel, találkozzaközös és egységes nem etí gondolatban. tter a polgári és munkás-szövetségre. en mindama tényezők összefognak, akik bberi forradalmat csinálják.

Sándor: Nem igaz, tévedés! eri székben ülnek, akik a forradalomban ttek!

Milotay István: Tudom jól, hogy Giss-phasem azonosította magát azzal a tá-amely a forradalom nyomorúságát ránk Hangoztatja a szociáldemokrata pártal yttműködést, amely hajlandó külföldi tttetését az integrál Magyarországot ért tni, ha a kormány biztosítja akcióságát.

zután a külpolitikai helyzetről beszél. i helyzetünk még elszigeteltebb, mint volt. Eközben *Meskó Zoltán* és *Bleyer Jakab* ölközönek.

Meskó Zoltán: Nem Pest megyében kell eségi politikát csinálni.

Bleyer Jakab: Füllentés, rágalom! nök Bleyert rendreutasítja.)

zután *Milotay* befejezi beszédét, s an megéljenezik. Elsőnek *Andrássy* üdvözli.

zután *Kerekes Mihály* szólal fel. Bizal-a kormány iránt. Hosszasan beszél a kérdésről.

Kerekes után *Szilágyi Lajos* a házszaoz szól. Az elnöknek nemcsak jogai, lességei is vannak. Megállapítja, hogy bati beszédében szólás jogában aka-a az elnök. Elnök tullepte a hatáskörét.

közbeszólásával a gyűlöletet vitte a vitába. nök rendreutasítja *Szilágyit*. Az elnöki *Kenéz Béla* veszi át.

Károshy István válaszol *Szilágyi* be- . Ő mindig a szólásszabadság mellett nem türheti, hogy a független magyar t gyanúsítsák. Kérdi, van-e valaki a yvölésen, akit szólásszabadságában meg-volna?

Ródy Győző: Engem mégis terrorizált. zután ismét *Szilágyi Lajos* beszél. Fog-Lukács László és *Deésy Zoltán* peré-édi a munkapártot.

Lajd Rassay Károly szól a házszabá-aztán újra *Rakovszky*, végül *Sándor* zólnak.

Medgüs Lóránt pénzügyminiszter vála-mbős Gyula interpellációjára. Kijelenti, pénzbetétek zárolásáról senki sem ture, azt egyedül ő és államtitkárja vé-

Aki a bankban helyezi el a pénzét, et a pénzkicsérésnél sem 5 százalékot gyon válságot. A választ tudomásul ve-z ülés fél 3-kor véget ér.

NAPI HIREK

Kis polgárista

gyerekek hordták össze megtakarított filléreiket a Magyar Tudományos Akadémia fölsegítésére. Vajjon tudták-e valóban látták-e biztosan: mily óriási nemzeti értékek megmentéséhez járultak hozzá félreterakott zsebpénzeikkel? Alig hihető... Serdülő gyermekek, apró kis diákok valamennyien, akik legföljebb csak homályosan sejtik, csak ösztönösen érzik: milyen igazán nagyokhoz illő, nemes és hazafias cselekedeteket műveltek. De így is elismerést és dic-éretet érdemelnek a kaposvári polgáristák, akik maguktól vonták meg a sovány garasokat, hogy a magyar kulturának, a nemzet reményének áldozzák fel... Az apró kis diákok bizonyára nem gondoltak arra: hány tenni köteles, oda-közni képez magyar hatóságot. közintézményt és tehetős polgárt szegényítettek meg cselekedetükkel? Hány rövidlátó, önző és szűkkeblű vagyonos magyar polgárnak kiáltja szép példájuk hullani nem akaró fülébe: szegyeid magodat! Mikor csak a szellemi fölény, a nemzeti kultúra ereje menheti meg nyomorba jutott hazádat, mely neked annyi földi jót jutott, akkor te huzódol és vonakodsz áldozatot hozni ezért a nemzetmentő kultúráért... Térj magadhoz és nyisd meg erszényed!

Baltazár és Lów Immánuel

Baltazár Dezső református püspök a Bethlen Gábor Kör ünnepélyére Szegedre utazott és természetesen, hogy sietett tisztelni a szegedi zsidók főabbijához. A tisztelgő látogatás azonban törvényes akadályba ütközött, amennyiben Lów Immánuel tisztelendő ur, hazaárulás vádjával terhelt, még mindig őrizetben van és így a testvéri ölelés és csók átnyújtása az illetékes ügyészségi engedély hiányában nem történhetett meg.

Ez a „fehér terrort” jellemző hatósági szigor magyarozza meg azt is, hogy a nagy Immánuelnek még eddig nem volt alkalma arra, hogy a nagy nyilvánosság előtt is kifejezze azt, hogy szívvél-lélekkel esatlakozik Baltazár zászlójához. Kár, mert a Lów Immánuel nyílt esatlakozása csak emelni fogja a Baltazár-tábor erkölcsi színvonalát.

— **Jött szén.** Az elakadt szénzállományok végre megérkeztek kinos, négy napi szünet után, (Három napon át nem jött semmi!) E hó 18-án 35, 19-én 85, 20-án 125 tonna szén érkezett.

— **Ügyvédi értekezlet.** Felkórem az ügyvédi kar tagjait, hogy a III. osztály kereseti adó arányosítása tárgyában folyó hó 23-án, szerdán délután 5 órakor a kamara helyiségében megjelenni sziveskedjenek. — *Dr Köösi Kalmán*, kamarai elnök.

— **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** A jog- és pénzügyi bizottság dr. Varga Elemér tb. főjegyző elnöklésével ma, kedden tartja közgyűlés előkészítő ülését, melynek a bérkocsi viteldij, kéményseprési-díj és vigalmi adó tételek felemelése, a polgári étkezdének a közalkalmazottak szövetkezetétől való átvétele és a városi alkalmazottak anyagi helyzetén való segítés ügye a legfontosabb tárgyai.

— **A skót reformátusok adománya.** A Skót Segélyező Bizottság tíz debreceni református hittanhallgatót részesített ruha, cipő és fehérenemű segélyben. A segélyben részesült hittanhallgatók legnagyobb része menekült, akiket mint minden anyagi támogatás nélkül állókat, melegen érintett hitrokonaik ez irányban is megnyilvánult szerete. Az adomány, amelyben egy-egy theológus részesült, 15—16 ezer korona értékét képvisel. Nem mulaszthatjuk el, hogy ezután is meg ne köszönjük ugy a Skót Segélyező Bizottság kedves gondoskodását, mint a bizottság budapesti vezetőjének, dr. Nagy Sándor budapesti református lelkésznek ez irányban kifejtett fáradozását.

— **Mezőgazdasági bizottsági választás.** A múlt héten lefolytatott mezőgazdasági bizottsági választáson az I. csoportba tartozó munkásság a szavazásban nem vett részt. Filep László, a munkásság vezetője kérelmet adott be a polgármesterhez, melyben új választás elrendelését kéri. A polgármester határozatban kimondotta, hogy a választói névjegyzék a törvény értelmében szabályszerűen közzhírré volt téve, erről a hírlapok útján az érdekeltek értesítettek is. Azok, akik a névjegyzékből kimaradtak és ez ellen felszólalással nem éltek, a névjegyzékbe újból fel nem vehetők. Kérelmező azt állítja, hogy a választásról csak a legutolsó órában kaptak értesítést. Erre nézve közöltetik, hogy a választók egyes tagjai vagy csoportjai a választásról külön-külön értesítve nem voltak. A tanács különben a törvény értelmében az I. csoport részére új választás megtartását rendelte el, melyet vasárnap, folyó hó 27-én tartanak meg a városháza közgyűlési termében, s melynek vezetésével Csobán Endre főlevéltarost bízták meg.

— **A tollfosztás munkadíja.** A népjóléti hivatal vezetője kérte a városi tanácsot, hogy a városi szegényházban ápoltak részére kiadott tollfosztás munkadíját kilónként 8 koronáról 40 koronára emelje fel. A tanács a kérést teljesítette.

— **Közszállítások késedelmes kifizetése.** Az iparosok és kereskedők régi és most különösen nagy sérelme, hogy a közhatóságok részére végzett ipari munkák és szállítások számláinak kifizetése igen késedelmesen történik. A gyakori panaszok folytán a debreceni kereskedelmi és iparkamara felterjesztést intézett a kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez az iparosok és kereskedők hatóságok részére esz-közölt szállításairól és munkáiról kiállított számlák soronkívüli sürgős kifizetésének elrendelése érdekében.

— **Menekültek és vagyonlakók vagyonmentő árverése.** A „Napsugár” c. lap, mely műtárgyárverések rendezésével eredményesen mozditja elő a művészi gyűjtést, most azt határozta el, hogy vagyonmentő jellegű árverést fog tartani, melyre *kiadólag menekültektől és vagyonlakóktól* vesz át eladásra tárgyakat. És pedig nem csupán műtárgyakat, hanem ezek mellett bármiféle használati, berendezési, vagy egyéb cikket is. Az a szomorú körülmény mindnyájunk előtt ismeretes, hogy ma jószerint mindenkinek van a létfenntartás óriási terhei miatt eladnivalója, így a nehéz körülmények között élő menekülteknek, vagyonlakóknak is. Nem lényegtelen körülmény az, ha biztosítani lehet számukra, hogy ne essenek lelketlen kufarok és láncosok kezei közé, akik őket valószággal kifosztják, hanem találják meg a tisztességes áron való értékesítésnek megfelelő módját. Ezt a vagyonmentő-árveréssel lehet biztosítani. Látható ez a budapesti hasonló aukciók kitűnő eredményéből.

A „Napsugár” e vagyonmentő árverését március hó 9 és 10-én tartja *Piac u. 10. I.* alatti helyiségében, s az árverésre szánt anyagot bezárólag *március hó 2-ig* veszi át.

Felhívja ezért az érdeklődőket, hogy e tárgyban idejében keressék fel a kiadóhivatalt, mely *délután 9-től délután 2-ig* bő felvilágosítást szívesen ad.

— **Elgázolás.** Tenyus Mihályt, akit, mint megirtuk, a bősörményi-úton elgázolt a nyírbátori vasút és leszelte mind a két lábát, vasárnap hallgatta ki a rendőrség a közkórházban. Tenyusnak térdén alul mindkét lábát amputálták. Kihallgatása során elmondta, hogy az erdőre akart fáért menni. Hogy hamarabb kijusson az erdőre, felakart a csapatkórháznál ugrani az épen arra robbogó nyírbátori vasútra. Ugrás közben azonban kabátja egy telefonpóznában megakadt, visszarántotta és e közben a kerekek alá került. A rendőrség megindította a vizsgálatot az irányban, hogy kit terhel a felelősség?

— **Vesztett fejszének a nyele.** A gazdasági iskola tulajdonát tevő egy darab téhen mielőtt az iskolaszék, mint vitás dolgot eladhatta volna, megdöglött s így csak a bőrét tudták értékesíteni, 1000 korona folyt be érte, amit a városi tanács rendeletére a házi pénztárba utaltak.

— **A tanács és a közvilágítás.** A városvilágítására és ezzel kapcsolatban a közbiztonságra vonatkozó fontos ügy került a hétfői tanács ülésen napirendre. A világítási vállalat ugyanis beadványban jelentette a tanácsnak, hogy mivel az utóbbi időkben nagyobb mennyiségű szénrel rendelkezik a város utcáinak és tereinek világítására — különösen a külsőségeken — több áramot tud szolgáltatni. A gáz lámpák helyébe nyolcvan darab rendelkezésre álló új kis fényű izó lámpát óhajt felszerelni. A lámpák értéke mai számítás szerint 12000 korona. Ezen kívül a mai beszerelt, de a háboru alatt nem használt 110 darab lámpát is égetni akarja a vállalat éjjel 11 óráig. A terv szerint a 190 lámpának éjjel 11-ig való világítása egy évre 60.000 koronába kerül. A számvevőségnek pénzügyi szempontból e világítási terv ellen kifogása nincs, mert az összeg a vállalat részére előirányzott költségvetésben fedezetre talál. A tervvel szemben felmerült az az eszme, mely a több lámpa beszerelése helyett, a világításnak a mostani 1 óráig való szolgáltatása helyett hajnali 3 óráig való kitolását látja jobbnak. A tanács az ügyet vizsgálta dr. Tatay Zoltán tanácsnoknak, hogy a világítási vállalat igazgatóságával ez ügyben megbeszélést folytasson és annak eredményéről annak idején tegyen jelentést a tanácsnak.

— **Eljegyzés.** Nagy Károly Hangya szövetkezeti üzletvezető Mikepércséről, eljegyezte Halmy Ilonkát Debrecen.

— **Import keményítő szabad forgalma.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara értesíti a kereskedelmi és ipari érdekelteket, hogy a miniszterium 71/1921 M. E. rendelete szerint az ország meg nem szállított területén termelt, avagy megszállott területeiről, vagy külföldről behozott keményítő (rizs-, buza-, tengeri és burgonyakeményítő) és egyéb keményítőtermékek forgalma nem esik korlátozás alá F. rendelet életbelépésével a m. kir. miniszteriumnak 3728/1915 M. E. és 509/1918 M. E. szám alatt kibocsátott rendeletei hatályát veszítik, a hatályuk alatt keletkezett jogviszonyokra és elkövetett kihágásokra azonban továbbra is irányadók maradnak.

— **Holttest a Poroszlai-úton.** Megirtuk, hogy a Poroszlai-úton szombaton reggel egy női holttestet találtak. A rendőrség megállapította, hogy az illető Kaszás Lajosné, akit agyguta ölt meg.

— **A róm. kath. iskolaszék kérelme.** A római katolikus iskolaszék kérelmet intézett a városi tanácshoz az iránt, hogy az oláhok és a magyar nemzeti hadsereg által okozott s lakatos munkát követelő 8260 korona kárt a tanács térítse meg. A tanács, mint erre illetéktelen, a kérelmet nem teljesíti.

— **Dr Zivuska Jenő előadása.** A kath. Népszövetség vasárnapi délutánján Dr. Zivuska Jenő egyetemi magántanár tartott mélyen szántó előadást „A katolicizmus és a középkor” címmel. A megjelent szép számú hallgatóság a legnagyobb figyelemmel hallgatta végig a tudományos készültséggel és gyönyörű nyelvezeten megirt lebilincselő előadást. Protestáns történelmi kutatók alapján mutatta ki, hogy a kath. egyház sohasem volt kerékkötője sem a művészeti fejlődésnek, sem a tudományok szabad kutatásának és hirdetésének, hanem mindig azok támogatója, pártfogója volt. — A protestánsok egyik legnagyobb tudósának Zeller Eduard német egyetemi tanárnak tudományos kutatása alapján ismertette és valódi értékére leszállította a híres Galilei-féle esetet, melyet a szabadgondolkodók mint legnagyobb ütökártyát szoktak kijátszani arra, hogy a kath. egyház nem tűrte az új tudományos felfedezéseket. Dr. Zivuska Jenő előadását később közlendő alkalommal meg fogja ismételni.

— **Új iparendélyek.** A városi tanács hétfőn tartott ülésén a következő iparendélyeket adta ki: Magyar Mezőgazdák Szövetkezete 5 rendbeli üzletág folytatására 10.000, Takarékszövetkezet R. T. 12 rendbeli üzletág folytatására 24.000, Kigyós István kosár és bazarárú 100, Mészáros Lajos timár 100, Axom Ferenc c. izmadia 300, Rüllig Ede vendég-lős ipar 500, Pósalaki Bertalan hentes 500, László Sándor lakatos 200, Kasza Gyula kőműves 500, Kiss Eszter rövidaru 500, Kiss Andrásné szatács 300, Szigeti János szarvasmarha kereskedő 200, Kántor Béla kártyos 500, László Sándor lakatos 200, E. Szabó Mihály sertés-kereskedés 2000, Fekete Mór szappanfőző ipar 500, Groszman Ignác bankbizományos 2000, Fischer Ferenc női szabó 300, Nasch József posztó és rövidaru kereskedési ügynök 1000, K. mócsi József sütőipar 500 korona adó elleneben.

— **A menekültek elhelyezése.** A DMKE melletti baraklakások már készen vannak s a mérnöki hivatal kérte a lakáshivatalt, hogy az oda elhelyezendő menekültek részére a lakhatási igazolványokat adja ki. Egyben megkezdte a tanács a menekültügyi hivatal vezetőjét, hogy az elemi iskolákban elhelyezett menekülteket az iskolákból ezekbe az elkészült lakásokba helyezze ki és az iskolákat mielőbb engedje vissza eredeti rendeltetésének.

— **Simonffy-utca 5. szám alatt van Kolesné nyakkendő terme.**

— **Gazdászok figyelmébe!** Rengeteg gazdasági szakkönyv érkezett Kassáról Gárdos könyvesboltjába.

— **Értesítjük** üzletfeleinket, hogy a beszállított gyapju után járó szövetek s kellek nagy választékban kaphatók és raktárunkban átvehető! Áruforgalmi Részvénytársaság Piac-utca 42.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

SZINHÁZ.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Gunnar Tolnaes főszereplésével a Modern Faust című négy felvonásos tragédiát és az Amerikai arisztokraták című négy felvonásos Nordisk vígjátékot mutatja be az Uránia.

Harry Piel főszereplésével a Légi kalózek című 6 felvonásos kalandtörténetet mutatja be az Apolló.

Az irredentia szobrok leleplezését Budapesten: bemutatja minden előadásán az Apolló és Uránia.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Betyárvilág Biharmegyében.** Monstre bünper tárgyalását kezdte meg ma a debreceni kir. törvényszék. A régi betyárvilág körvonalaival tárnak elénk a bünper tárgyalása folyamán, melynek anyaga az, hogy egy vakmerő tolvajbanda végigrabolja az egész Bihar-vármegyét. Leginkább az elhagyott tanyákat szemelik ki, leverik a lakatot a bezárt ajtókról s azután kezdődik a fosztogatás. Juhot, tyúkot épny ellopnak, mint gabonát, tengerit, élelmiszert; de nem vetik meg a gazdasági felszereléseket, boronát, villát stb. sem. Egyik betöréshez, hogy nagyobb legyen a hatás, magukkal visznek egy ócska huszárkarabélyt is. Féltilt órákor nyitotta meg a fő tárgyalást Bényey Gyula tanácselnök. A vádhatóság képviselőjében Kádár István kir. ügyész van jelen, míg a védelmet Aczél Jenő, Tyroler Oszkár és Miklós Ármin dr. ügyvédek látják el. — A vádlottak padján huszonöt ember ül. Van közöttük néhány asszony is. A vádlottak a következők: ifj. Verebi Balázs 7 rendbeli lopás, Barta Gábor 6 rendbeli, Koncz Sándor 6, Nagy Sándor 5, Balogh Lajos 7, Balog Lajosné 4, Fülöp Imre és Kis Balázs 8, B. Nagy Balázs, ifj. Nyéki Imre, Pelbárt Pál 2 rendbeli, Kis Ecsedi Balázs, Zséki Endre, ifj. Pucok Károly 3 rendbeli lopással vádolva. Az orgazdák a következők: Pucok Elemér, Demján Mihály, özv. Pelbárt Gusztávné, Nagy Juliánna, Kis Gábor, Balog Juliánna, id. Kis Balázs, Balázs Imre, Papp Imréné, Verebi Juliánna, id. Verebi Imre, id. Verebi Imréné. A vádlottak legtöbbje Bakonszegről való, de van egy pár Komádiból is. A lopásokat 1920 februárjától júliusáig követték el. Betörték Bakonszegen Erdei Józsefhez, ahonnan rengeteg tengerit, Berettyószentmártonban Farkas Mórchoz, ahonnan burgonyát, Szilágyi Sándor birtokáról gabonát, füstölt húst, gróf Almásy Imre pusztájáról két anyabirkát, Komádiban több gazdálkodótól méhkast és mézet, Bakonszegen Ince Balázsától 3 izben is loptak burgonyát, tengerit, másiktól pedig gazdasági felszereléseket vittek el. Betörték Des Escerolles-Krupér Gilbert tanyájára, ahonnan két juhot loptak el. Se szeri, se száma a sok lopásnak. Az egész déli felől a vádlottak kihallgatásával telt el, akik nem is igen tagadták tettüket. Sok tanu van beidő...

igy a tárgyalás még a hoinapi napot is igénybe veszi.

§ **Cigányok a bíróság előtt.** Második napja tart már Rostás Nagy György és 17 társának bünperében a fő tárgyalás. Szombaton egész délután s hétfőn délelőtt a tanukat hallgatták ki. A tanukihallgatások befejeztével a perbeszédre térnek át. Az ítéletet holnap hirdetik ki.

SPORT.

Fővárosi eredmények A tegnapi footballmérkőzések közül egy ismét botránys jelennel végződött. A BTC—III. ker. TVC mérkőzésen a bírót inzultálta a közönség. Eredmények: FTC—Vasas 2:0, MTK—TTC 7:0, BTC—III. ker. TVE 4:3, MAC—Törökvis 3:0, KAC—BEAC 1:0, BAK—„33”FC 1:0.

Apró hirdetések.

Víztartány
1000 literes megvételre keresték. Honvéd u. 16.

Eladó

7 hold szántóföld gabonával bevettve város alatt Sámsoni sorompó mellett kőút mentén. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth-utca 17.

Rövény és Altmann
szűcsök, piac 42. Pannónia épület. Bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Aranyat

mindenféle ezüstöt, brilliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2 szám. I. emelet.

Bélyeggyár és vésőintézet
P. ULÓ I.
Bathányi-utca 22.
Telefon 1365.

Rikkancsok

felvételnek fix fizetéssel és jutálékkal lapunk kiadóhivatalában

Kiadó

Mester-utca végén sorompó mellett nagyon jó fekete kövér föld bővízef szolgáltató nagy kútja, — konyhakertészeti céjaira. Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth-u. 17.

Posztóhulladékok,

mosott rongyokat, apró vászondarabokat, ócska és új zsákvásznakat, pokróc és pokróc darabokat vásárol Libánd, Péterfia utca 4.

Koros Sándor

100%-os szőlő Piac-u. 42.
Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Eladó

Egyháztér mellett Vár és Nyomató-utca sarkon ház három bolti helyiséggel, 4 rendbeli lakással 100 méteres utcifronnal. Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth-u. 17.

Forgács István

műorás
Bádagos-u.

Pianinót

vagy zongorát b. relnék, esetleg élelmiszert. Cim a. iadóban.

Méh

8 álló Bocznádi kaptárban eladó Károly Ferencz József 52.

3774—1921.

Hirdetmény

Minthogy a folyó évi február hó 15-ik napján tartott Mezőgazdasági bizottsági tag választásra az 1920. évi XVIII. t.-c. 4. szakaszában foglalt I. csoport, az az a mezőgazdasági munkások, eselések és azon gazdasági alkalmazottak csoportja, akik a II—V. csoportba be nem soroztattak, a választási eljárás alatt szavazás céljából nem jelentek meg, ezen választó csoport bizottsági tagokat nem választott.

Azon célból, hogy ezen választó csoport 1920. évi XVIII. t.-c. 6. §-ának megfelelően a mezőgazdasági bizottságban megfelelő érdekképviseléssel birjon, a városi Tanács a mezőgazdasági bizottsági tagok választóinak I. csoportjára vonatkozólag új választást rendel el s azt 1921 február 27. napjának délelőtt 9 órájára a városháza közgyűlési termébe tüzi ki s a választás vezetésével Csobán Endre városi főlevéltárnokot bizza meg.

Választandó 4 rendes és 4 póttag. A választás ellen megtörténte után lehet felszólalni a város polgármesteréhez, akinek határozata ellen a közléstől számított 15 nap alatt felbuzásnak van helye a városi Tanácshoz.

A városi Tanács végérvényesen határoz.

Debreczen, 1921 február hó 21.

A városi tanács.

Eladó fűszerüzlet

Eötvös-utcan nagyforgalmu sark ház italmérséssel, 4 szobás lakással azonnali átvételre eladó Dezső L. Maróthy-utca 19.

3383—1921.

Hirdetmény

A városi Tanács a P. ü. miniszter 86916—1920. sz. rendelete értelmében felhívja a mezőgazdasági termeléssel foglalkozó közönséget, hogy aki saját használatra dohányt termelni szándékozik és az engedély elnyerésében szükséges feltételekkel rendelkezik, e szándékát 1921 március hó végéig a városi adóhivatalnál írásban jelentse be és egyben igazolja az engedély elnyerésére megkívánt feltételek fennforrását is.

Debreczen, 1921 február 17.

Városi Tanács.

Mindennemű ajándékok

Parfümök kimérve és adjusztálva, Manikour, Parfüm és Fésűkazetták, mindenféle piperecikkek, szappanok stb. Korzó „ÉVA” szkenocs és szappan Telefon 14-80 legolcsóbban szerezhetők be a Telefon 14-80

Korzó Drogueriahban Piac-utca 42.

A tőzsde.

Budapest, febr. 21. **Értékpapirpiac.** A hangulat ma bizakodó volt, némi javulás állott be.

Valutapiac. Irányzat lanyha, különösen az osztrák kifizetés csökkent. Napoleon 16:80, font 20:20, dollár 525:20, frank 38:50, márka 868—60, lira 19:10—18:80, Bécs 0:72 és 161, rubel 232—30, lei 685—90, szokol 655—51, svájc 85—85:50, korona dinár 13:50, lengyel márka 0:62.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Eladó ház

Honvéd-utca elején Péterfia részen két rendbeli 4—4 ablakos utcai lakás. göré 6 lóra istálló nagy udvarral eladó Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

Tuskófa

valamint Bükkfa boksa, szén vagonátó-
lekben kapható

Polvanszky Orest
tűzifa és szénkereskedőnél
Szoboszlai-ut J.B. Telefon 181.

Lapkihordó asszonyok

felvételnek lapunk kiadóhivatalában
Piac-utca 59. szám alatt

Eladó házak:

Paragó-utcan 6 szobás lakás,
Berecsényi-utcan 4 szobás,
Geréby-telep Irén-utca 2 szobás,
Geréby-telep Kondor-utca 3 szobás és
istálló azonnali átvételre eladó Dezső L.
irodája Maróthy-u. 19.

Köztudomásu!

hogy aranyért, brilliánsért
és hamis fogért a legmagas-
sabb napi árat fizetem

Benedikt Jenő

óras és ékszerész
Verbőczy u. 2. sz. iparkamara.

Követeljemindenütt

GERŐ CZÉP-GAF
készítményeit védjeggyel

Ha nem kapna kereskedőjénél, úgy forduljon
közvetlenül

Gerő Adolf Fia cég-Budapest,
IV., Kossuth Lajos-utca 4.

Cipőüzem: Budapest, I. Berecsényi-u. 10
Nagybani osztály:
Budapest, V., Akadémia-utca 6.

Eladó szőlők

Sestakert Andrassy-uton 900 négyszögöl
Sestakert Komlóssy-uton 650 négyszögöl
Csapókert mellett 1700 négyszögöl bő-
termő szőlő azonnali átvételre eladó
Dezső László irodája Maróthy-utca 19.